

Nacka Tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1104
131 26 NACKA STRAND

Datum: 2014-03-28
Vår referens: 2013/2369/10.1
Er referens: M 3342-11, M 3343-11,
M 3345-11 och M 3346-11

mmd.nacka@dom.se

Synpunkter på Trafikverkets yttrande i mål om Förbifart Stockholm

SMHI har tagit del av rubricerade samrådshandlingar och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (endast ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö och buller).

Vid planeringen av förbifarten bör hänsyn tas till effekter av det framtida klimatet. Exempelvis förväntas skyfallen bli intensivare och värmeböljor bli vanligare till nästa sekelskifte.

Luftmiljö

Den större delen av förbifart Stockholm kommer att placeras i tunnlar vilket innebär att de flesta närboende får lägre ljudnivåer än vid nollalternativet, vilket är positivt. Inne i tunnlar kan dock höga halter av luftföroreningar förekomma, varför det är viktigt med god ventilation och rening av luften. Halterna av luftföroreningar utanför tunneln, vid tunnelmynningar och ventilationstorn, kommer således att vara höga. Det vore därför lämpligt att vid luftbytesstationer och ventilationstorn installera filter för rening av trafikavgaser, exempelvis s.k. partikelfilter för att förbättra luftkvaliteten i och utanför tunnelarna. Annars skulle mängden föroreningar i luften utanför tunneln från förbifarten vara lika stor som utan tunnel.

Utsläpp från frånluftstorn späds snabbt ut. Tornen ger lägre markhalter, än motsvarande ytutsläpp från normala vägar. Det betyder att man undviker ”hot spots” med höga koncentrationer. Med 10-20 m höga torn så kommer ändå utsläppen att påverka medelhalten i närområdet. Även om påverkan blir i form av bråkdelar av mikrogram per kubikmeter, så finns det ingen tröskelnivå för hälsopåverkan, d.v.s. utsläppen kommer att leda till ökad exponering och med det ökade hälsoeffekter.

Finns möjligheter att med tekniska lösningar genomföra åtgärder som filtrerar bort skadliga partiklar < 10 µm, bör detta övervägas. Troligen är det ur hälsosynpunkt mest kritiskt med de höga halterna inne i tunneln som trafikanterna exponeras för och åtgärder bör vidtas för att hålla dessa så låga som möjligt (vilket gynnar också boende runt frånluftstornen).

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

601 76 Norrköping Besök Folkborgsvägen 1 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Box 40
190 45 Stockholm/Arlanda

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

Hur förändras de totala utsläppsmängderna per år av luftföroreningar och växthusgaser i framtiden? Det vore lämpligt att presentera en sammanställning av totala utsläppsmängder per år av åtminstone partiklar (PM10), kväveoxider och koldioxid för nollalternativet. Dessa mängder bör jämföras med utsläppsmängder då förbifarten är färdig. Totala utsläppsmängder vid rening av tunnelluften och utan rening bör tas fram och jämföras.

Hydrologi

Vattenskyddsområdet Östra Mälaren berörs av byggandet av Förbifart Stockholm. De tillfälliga hamnarna, masshanteringen och kemikaliehanteringen under byggskedet utgör en risk mot Stockholms vattenförsörjning. Det är av största vikt att vidta försiktighetsåtgärder för att minimera riskerna.

Med dagens förhållanden är Mälaren en översvämningskänslig sjö. Risken för översvämning väntas bli lägre efter ombyggnation av Slussen med ökade tappningsmöjligheter. Under byggskedet av Förbifart Stockholm finns dock fortfarande en betydande översvämningsrisk som bör beaktas.

Det är viktigt att utreda vilka konsekvenser extrem nederbörd får för tunneln. Den bör konstrueras så att stora mängder regnvatten inte tränger in i den och orsakar översvämning. Hänsyn bör även tas till extrem nederbörd och översvämningsrisk i framtida klimat. Det är också viktigt att det finns ett förslag på åtgärder att vidta vid en översvämning i tunneln.

En utredning bör göras för hur tunneln påverkar vattnet i de vattendrag den passerar. Detta gäller både byggskedet och driftskedet.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Eklund (hydrologi) och Lennart Wern (meteorologi).

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet